

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME
EUROPSKI SUD ZA LJUDSKA ZA PRAVA

PRVI ODJEL

ODLUKA

Zahtjev br. 5864/12
Đuro KRESOVIĆ i drugi
protiv Hrvatske

Europski sud za ljudska prava (Prvi odjel), zasjedajući 12. rujna 2017. godine u Vijeću u sastavu:

Kristina Pardalos, *predsjednica*,
Ksenija Turković,
Pauliine Koskelo, *suci*,

i Renata Degener, *zamjenica tajnika Odjela*,

uzimajući u obzir prethodno navedeni zahtjev podnesen 13. prosinca 2011. godine,

uzimajući u obzir očitovanja koja je podnijela tužena Vlada i odgovore na očitovanja koje su podnijeli podnositelji zahtjeva, nakon vijećanja, odlučuje kako slijedi:

ČINJENICE

1. Popis podnositelja zahtjeva naveden je u dodatku. Podnositelje zahtjeva zastupao je g. L. Šušak, odvjetnik iz Zagreba.

2. Vladu Republike Hrvatske („Vlada”) zastupala je njezina zastupnica gđa Š. Stažnik.

A. Okolnosti predmeta

3. Činjenično stanje predmeta, kako su ga iznijele stranke, može se sažeti kako slijedi:

4. Dana 3. veljače 1996. godine stupio je na snagu Zakon o izmjeni i dopuni Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine” br. 7/1996 od 26. siječnja 1996. godine – „Izmjene i dopune iz 1996. godine”). Njime je

stavljen van snage članak 180., kojim je regulirana odgovornost države za nasilne i terorističke akte, te su prekinuti svi postupci pokrenuti temeljem te odredbe do donošenja novog zakona.

5. Dana 8. ožujka 1996. godine podnositelji zahtjeva podnijeli su tužbu protiv države Općinskom sudu u Biogradu na moru, tražeći naknadu štete za njihovu kuću, koja je uništena tijekom rata u Hrvatskoj. Pozvali su se na članak 180. Zakona o obveznim odnosima.

6. Postupak je prekinut 4. prosinca 2000. godine temeljem Izmjena i dopuna iz 1996. godine.

7. Dana 31. srpnja 2003. godine donesen je Zakon o odgovornosti za štetu nastalu uslijed terorističkih akata i javnih demonstracija („Narodne novine Republike Hrvatske” br. 117/2003 od 23. srpnja 2003. godine – „Zakon o odgovornosti”), kojim se uređuje građanskopravna odgovornost države za štetu koja je posljedica smrti, tjelesnih ozljeda ili oštećenja zdravlja nastalog uslijed terorističkih akata. Šteta na imovini trebala je biti nadoknađena putem pomoći pri obnovi, koju su mogla pružiti nadležna upravna tijela temeljem Zakona o obnovi. Zakon je osim toga propisivao da se svi postupci prekinuti temeljem Izmjena i dopuna iz 1996. godine nastave u skladu s novim odredbama.

8. Sukladno tome, 16. prosinca 2003. godine Općinski sud je temeljem Zakona o odgovornosti iz 2003. godine je nastavio voditi postupak koji su pokrenuli podnositelji zahtjeva.

9. Dana 11. kolovoza 2006. godine Općinski sud u Biogradu na moru odbio je zahtjev podnositelja i naložio im da nadoknade troškove postupka državi u iznosu od 84.000 hrvatskih kuna (HRK).

10. Prvostupanjsku presudu potvrdio je Županijski sud u Zadru 1. ožujka 2007. godine i Vrhovni sud Republike Hrvatske 4. prosinca 2007. godine.

11. Ustavni sud Republike Hrvatske odbacio je naknadnu ustavnu tužbu podnositelja zahtjeva 13. listopada 2011. godine.

12. Podnositelji zahtjeva nadoknadili su troškove postupka državi u iznosu od 60.000 HRK.

13. Podnositelji zahtjeva zatražili su od Ministarstva pravosuđa da im vrati 60.000 HRK, iznos koji su platili na ime troškova postupka. Pozvali su se na točku IV. Odluke Vlade o otpisu tražbina troškova parničnog postupka dosuđenih Republici Hrvatskoj u određenim postupcima, donesena 28. svibnja 2009. godine. Temeljem tog članka Ministarstvu pravosuđa je bila povjerena dužnost prikupljanja podataka o troškovima koji su već bili isplaćeni Republici Hrvatskoj u parničnim postupcima po presudama donesenima nakon 31. srpnja 2003. godine. Ta se dužnost odnosila na postupke pokrenute na temelju članka 180. Zakona o obveznim odnosima, prije nego što je taj članak Zakona bio brisan, a koji postupci su nastavljeni na temelju članka 10. Zakona o odgovornosti. Tužba tužitelja odbijena je primjenom članka 8. tog Zakona i tužitelji su stoga bili obvezani

državi nadoknaditi troškove parničnog postupka i predložiti Vladi način kako će to učiniti.

14. Dana 19. travnja 2011. godine Ministarstvo pravosuđa odgovorilo je da nije ovlašteno provoditi kontrolu nad presudama i odlukama suda.

B. Mjerodavno domaće pravo

1. Zakon o obveznim odnosima

15. Mjerodavni dio Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine” br. 53/1991, 73/1991, 3/1994, 7/1996 i 112/99) propisivao je kako slijedi:

Članak 180. stavak 1.

„Odgovornost za gubitak prouzrokovan smrću ili tjelesnom ozljedom ili oštećenjem ili uništenjem tuđe imovine, kada je rezultat nasilja ili terorističkih akata ili javnih demonstracija i manifestacija jest na ... tijelu čiji su službenici imali dužnost, prema važećim zakonima, spriječiti takav gubitak.”

2. Izmjena i dopuna Zakona o obveznim odnosima iz 1996. godine

16. Mjerodavni dio Zakona o izmjeni i dopuni zakona o obveznim odnosima glasi kako slijedi:

Članak 1.

„U Zakonu o obveznim odnosima („Narodne novine”, br. 53/91, 73/91 i 3/94) članak 180. stavlja se izvan snage.”

Članak 2.

„Postupci za naknadu štete pokrenuti po odredbama članka 180. Zakona o obveznim odnosima, prekidaju se.

Postupci iz stavka 1. ovoga članka nastaviti će se nakon što se donese poseban propis kojim će se urediti odgovornost za štetu nastalu uslijed terorističkih akata.”

3. Zakon o odgovornosti iz 2003. godine

(a) Mjerodavne odredbe

17. Zakon o odgovornosti za štetu nastalu uslijed terorističkih akata i javnih demonstracija propisuje, među ostalim, da država treba naknaditi samo štetu koja je posljedica tjelesne povrede, oštećenja zdravlja ili smrti. Svu naknadu štete na imovini treba tražiti na temelju Zakona o obnovi. Članak 10. propisuje da treba nastaviti sve postupke koji su prekinuti na temelju Izmjena i dopuna iz 1996. godine.

(b) Odluka Vlade Republike Hrvatske od 28. svibnja 2009. godine

18. Dana 28. svibnja 2009. godine Vlada Republike Hrvatske donijela je odluku, koja je stupila na snagu istoga dana, o otpisu tražbina troškova

parničnog postupka dosuđenih Republici Hrvatskoj u određenim postupcima (neobjavljena). Posebice, nadležna državna odvjetništva dobila su uputu da ne pokreću ovršne postupke radi naplate takvih troškova, te da u već pokrenutim ovršnim postupcima povuku podneseni prijedlog za ovrhu.

O D L U K A

o otpisu tražbina troškova parničnog postupka dosuđenih Republici Hrvatskoj u određenim postupcima

I.

„Otpisuju se nenaplaćene tražbine troškova parničnog postupka dosuđenih Republici Hrvatskoj pravomoćnim presudama donesenim nakon 31. srpnja 2003. godine, u postupcima pokrenutim na temelju [bivšeg] članka 180. Zakona o obveznim odnosima, nastavljenim na temelju članka 10. [Zakona o odgovornosti iz 2003. godine], u kojima su tužbeni zahtjevi tužitelja odbijeni primjenom članka 8. tog Zakona, a tužitelji obvezani Republici Hrvatskoj nadoknaditi troškove parničnog postupka.

...

III.

Ovlašćuju se nadležna državna odvjetništva da ne pokreću ovršne postupke radi naplate tražbina iz točke I. i II. ove Odluke, te da u već pokrenutim ovršnim postupcima povuku podnesene prijedloge za ovrhu.

IV.

Zadužuje se Ministarstvo pravosuđa da pribavi podatke o [već plaćenim] troškovima parničnog postupka dosuđenih Republici Hrvatskoj presudama iz točaka I. i II. ove Odluke i predloži Vladi Republike Hrvatske način njihova povrata.

V.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.”

(c) Opća uputa za postupanje državnih odvjetništava od 7. srpnja 2009. godine

19. Dana 7. srpnja 2009. godine izdana je Opća uputa za postupanje državnih odvjetništava u provedbi Odluke Vlade Republike Hrvatske o otpisu tražbina troškova parničnog postupka dosuđenih Republici Hrvatskoj u određenim postupcima od 28. svibnja 2009. godine (neobjavljena). Posebice, sva državna odvjetništva najprije su dobila uputu da preispitaju sve predmete u kojima su pokrenuti parnični postupci na temelju bivšeg članka 180. Zakona o obveznim odnosima, kao i ovršne postupke koji su u tijeku, pokrenute radi naplate troškova dosuđenih u tim parničnim postupcima. Nadalje, dobila su uputu

i) što se tiče ovršnih postupaka koji su u tijeku, da odmah povuku podneseni prijedlog za ovrhu,

ii) što se tiče parničnih postupaka koji su završili, da ne traže od tužitelja plaćanje troškova dosuđenih u tim postupcima i da ne pokreću ovršne

postupke radi u svrhu naplate troškova koji su otpisani odlukom Vlade od 28. svibnja 2009. godine, i

iii) u parničnim postupcima koji su u tijeku, da obavijeste tužitelje ili njihove zastupnike o odluci Vlade od 28. svibnja 2009. godine i o namjeri državnih odvjetništava da traže dosuđivanje troškova tih postupaka, osim ako tužitelji ne povuku svoje zahtjeve.

4. *Zakon o obnovi*

20. Mjerodavni dio Zakona o obnovi („Narodne novine” br. 24/96, 54/96, 87/96 i 57/00) propisuje, između ostalog, da država pod određenim uvjetima mora odobriti pomoć u obnovi vlasnicima imovine (samo stanova i obiteljskih kuća) koja je bila oštećena tijekom rata. Zahtjev je trebalo podnijeti nadležnom ministarstvu.

PRIGOVOR

21. Podnositelji zahtjeva prigovorili su temeljem članka 1. Protokola br. 1. uz Konvenciju da su im domaći sudovi neopravdano naložili da državi nadoknade troškove parničnog postupka.

PRAVO

22. Podnositelji zahtjeva prigovorili su da im je povrijeđeno pravo na mirno uživanje njihova vlasništva. Pozvali su se na članak 1. Protokola br. 1. koji glasi kako slijedi:

„Svaka fizička ili pravna osoba ima pravo na mirno uživanje svojega vlasništva. Nitko ne smije biti lišen svojeg vlasništva, osim u javnom interesu, i to samo uz uvjete predviđene zakonom i općim načelima međunarodnoga prava.

Prethodne odredbe, međutim, ni na koji način ne umanjuju pravo države da primijeni popise koje smatra potrebnima da bi uredila upotrebu vlasništva u skladu s općim interesom ili za osiguranje plaćanja poreza ili drugih doprinosa ili kazni.”

23. Vlada je tvrdila da Odluka Vlade od 28. svibnja 2009. godine o otpisu tražbina troškova parničnog postupka dosuđenih Republici Hrvatskoj u određenim postupcima nije utjecala na predmet podnositelja zahtjeva, budući da se ona odnosila samo na postupke koji su pokrenuti prije brisanja članka 180. Zakona o obveznim odnosima.

24. Podnositelji zahtjeva ponovili su svoje prigovore.

25. Sud prihvaća Vladinu tvrdnju da se Odluka Vlade navedena u njezinim podnescima odnosila samo na postupke pokrenute prije brisanja članka 180. Zakona o obveznim odnosima. Međutim, podnositelji zahtjeva

nisu podnijeli tužbu protiv države do ožujka 1996. godine, kada je članak 180. bio brisan.

26. Nadalje, Sud primjećuje da je novim Zakonom o odgovornosti utvrđeno da je država bila odgovorna samo za štetu koja je posljedica tjelesne povrede, oštećenja zdravlja ili smrti u određenim okolnostima koje se odnose na smrt, dok su podnositelji zahtjeva tražili naknadu za svoju kuću, koja je minirana i dignuta u zrak, vrstu štete koja uopće nije bila pokrivena Zakonom o odgovornosti. U tim su okolnostima podnositelji zahtjeva morali su biti svjesni da, kada je 2003. godine usvojen Zakon o odgovornosti, njihov tužbeni zahtjev protiv države nije imao izgleda za uspjeh. Međutim, oni nisu povukli svoj zahtjev i već su ga nastavili obrazlagati pred domaćim sudovima. To je dovelo do nepotrebnog parničenja tijekom kojeg su nastali troškovi za zastupanje države, koje su podnositelji zahtjeva u konačnici morali platiti nakon što su izgubili u sporu.

27. U takvim okolnostima, Sud smatra da prigovor podnositelja zahtjeva ne upućuje na postojanje bilo kakve povrede prava i sloboda ustanovljenih Konvencijom ili njezinim protokolima. Sukladno tome, ovaj je prigovor očigledno neosnovan i mora biti odbačen temeljem članka 35. stavka 3. točke a. i stavka 4. Konvencije.

Iz tih razloga Sud jednoglasno

prolašava zahtjev nedopuštenim.

Sastavljeno na engleskome jeziku i otpravljeno u pisanom obliku 5. listopada 2017. godine.

Renata Degener
Zamjenica tajnika

Kristina Pardalos
Predsjednica

DODATAK

1. Đuro KRESOVIĆ je hrvatski državljanin koji je rođen 1937. godine i živi u Kistanju
2. Nenad KRESOVIĆ je hrvatski državljanin koji je rođen 1988. godine i živi u Beogradu
3. Saša KRESOVIĆ je hrvatski državljanin koji je rođen 1968. godine i živi u Kistanju
4. Slavica KRESOVIĆ je hrvatska državljanica koja je rođena 1947. godine i živi u Kistanju

© 2017. Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava

Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava provjerio je točnost prijevoda, te proveo lekturu i pravnu redakтуру istoga.